

ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

3^ο ΘΕΜΑ

Συνδυάζοντας τις ιστορικές σας γνώσεις με τις απαραίτητες πληροφορίες από το κείμενο που σας δίνεται, να αναφερθείτε:

α. στα οφέλη που αποκόμισε η βυζαντινή αυτοκρατορία από την εφαρμογή της θεματικής οργάνωσης κατά την εποχή του Ηρακλείου (μονάδες 13)

β. στον θεσμό των στρατιωτοπίων και την επίδραση που είχε στη γαιοκτησία.

(μονάδες 12)

Μονάδες 25

ΚΕΙΜΕΝΟ

Η μεταφορά στρατιωτών στα θέματα κατά την εποχή του Ηρακλείου είχε ως αποτέλεσμα την ανανέωση της αυτοκρατορίας. [...] Ο διοικητικός αυτός θεσμός εδραιωνόταν όλο και σταθερότερα. [...] Το σύστημα των θεμάτων, που αναπτύχθηκε σταθερά στην Μ. Ασία και με την πάροδο του χρόνου εξαπλώθηκε σε ορισμένες περιοχές της Βαλκανικής χερσονήσου, αποτελεί το πλαίσιο, μέσα στο οποίο συντελέσθηκε η ανανέωση της βυζαντινής αυτοκρατορίας. [...] Η εσωτερική ανανέωση που συντελέσθηκε στο βυζαντινό κράτος από τον έβδομο αιώνα, οφείλεται πρωταρχικά στην εμφάνιση μιας ισχυρής τάξεως αγροτών και στη συγκρότηση του νέου στρατεύματος με βάση τους «στρατιώτες». Το γεγονός τούτο είχε ως αποτέλεσμα την ενίσχυση των μικρογαιοκτημόνων, εφόσον οι «στρατιώτες» που είχαν εποικίσει την ύπαιθρο, είχαν ταυτόχρονα στην κατοχή τους μικρές εκτάσεις γης. Η υποχρεωτική άσκηση της στρατιωτικής θητείας περνούσε κατά κανόνα στον μεγαλύτερο γιο του «στρατιώτη», που κληρονομούσε συγχρόνως και το κτήμα του πατέρα του.

Ostrogorsky, G., *Ιστορία του Βυζαντινού Κράτους*, Ιστορικές Εκδόσεις Δ. Βασιλόπουλος, τ. Α΄, Αθήνα 1978, σσ. 202-203.